

BT / haber

h a f t a l ı k b i l g i t e k n o l o j i s i g a z e t e s i

Üniversite ağının yeni adı ULAKBİM

Bu sayıda...

■ Bilişim'96, büyümeye devam ediyor
(Sayfa 7)

■ TBV, Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanlarını buluşturdu
(Sayfa 8)

■ Beş yeni üniversite açıldı
(Sayfa 8)

■ Şişecam'da 'Yeni Ufuklar' projesi
(Sayfa 12)

■ Packard Bell: ABD'nin en popüler ev bilgisayarı
(Sayfa 20)

■ APC, ağ pazarına vükleniyor

● TÜVAKA ile YÖK Dokümantasyon Merkezi'nin TÜBİTAK'a devredilmesinden sonra oluşturulan Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) ile ilgili çalışmalar büyük bir hızla ilerliyor. Geçtiğimiz günlerde Bilim Kurulu'ndan geçen ULAKBİM yönetmeliğinin bu ay içinde Resmi Gazete'de yayımlanması bekleniyor.

● ULAKBİM'le ilgili çalışmaları yürüten TÜBİTAK Başkan Yardımcısı Prof.Dr. Ahmet Üçer, 1996 yılının sonuna kadar hedeflerinin üniversitelerarası akademik ağda hissedilir bir iyileşme sağlamak olduğunu belirterek, "Bu yıl için bütçede 200 milyar liraya yakın para var. Bunun biraz daha artırılması için çalışmalarımız sürüyor" dedi.

● Üçer, ULAKBİM'in Danışma Kurulu'nda Türk Telekom ve Ulaştırma Bakanlığı'nın yanı sıra üniversitelerin de temsil edileceğini söyledi. Ulusal Akademik Ağ'ın 40 şehirdeki üniversite ve araştırma kurumlarını kapsayacağı öğrenildi. Ağın Ankara, İstanbul ve İzmir'den de yurtdışı çıkışı olacak.

(Ayrıntılı haber sayfa 3'te)

Üniversitelerarası ağın yeni adı ULAKBİM

GÜNEŞ KAZDAĞLI

Aylarca önce tartışması başlanan Türkiye Üniversiteler ve Akademik Kurumlar Ağı'nın (TÜVAKA) TÜBİTAK'a devredilmesi konusunda önemli adımlar atıldı ve bir merkez kuruldu. Yüksek Öğretim Kurumu Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın çalışmalarını da yürüten olan TÜBİTAK, Ulusal Akademik Ağ ve Ulusal Bilgi Merkezi'ni (ULAKBİM) kurdu. Merkezle ilgili olarak Mayıs ayı içerisinde YÖK ve TÜBİTAK'ın imzaladığı protokolden sonra ULAKBİM Yönetmeliği de geçtiğimiz günlerde Bilim Kurulu'nda görüşülerek onaylandı. Yönetmeliğin Haziran ayı içerisinde Resmi Gazete'de yayımlanması bekleniyor.

ULAKBİM'le ilgili çalışmalar yürüten TÜBİTAK Başkanı Yardımcısı Prof.Dr. Ahmet Üçer ile konuyla ilgili görüştük. Bilgi teknolojilerinin ülkemizde yaygın şekilde kullanılmasının son derece önemli olduğunu ve bir süredir bunun yaygınlaştırılması için çalışmalar yapıldığını belirten Üçer, "Bu çalışmalarda TR-NET resmi olmayan bir kuruluştur. Daha önce de TÜVAKA girişimi vardı. Bunlar bir noktaya kadar geldi. Sonra gelişmeler, konunun ticari kısmı ile akademik bölümünün ayrılması gerektiğini gösterdi. Biz de TÜBİTAK merkezi olarak ilgili ticari kısımdan çekilip esas görevimize dönmek istedik. YÖK'ün de aynı dönemde bize dokümantasyon merkezinin işletilmesi konusunda bir teklifi oldu. Biz bu merkezi, klasik anlamda işletmeyip bir akademik ağ üzerinde işletebileceğimizi söyledik. Türkiye çapında bilgi ve belgeye bu ağ üzerinden erişimi sağlarız ve bu ağ da üniversite, araştırma kurumları ve ulusal Ar-Ge merkezlerine açarız görüşünü savunduk. Konuyla ilgili çalışmalar yaptık ve TÜBİTAK ile YÖK arasında bir protokol imzalandı. ULAKBİM kuruldu" dedi.

ULAKBİM'in amacı

ULAKBİM'in amacı, "Eğitim ve araştırma-geliştirme yapan kuruluşlar arasında Türkiye çapında bir etkile-

şimli ortam sağlamak ve benzer amaçlı yurtdışı ağlarla da bağlantısı olacak bu ağ üzerinden eğitim ve araştırma ortamının birliğini yansıttakı bilgi kaynaklarına erişim olanağı sunmak" biçiminde özetleniyor. Bu amaç gerçekleştirilmesi için öncelikle kurulacak ağın altyapısının teknik anlamda iyi oluşturulması gerekiyor. 40 şehirde bulunan üniversite ve araştırma kurumlarını birbirine bağlayacak bu ağla ilgili olarak TÜBİTAK Başkanı Yardımcısı Prof.Dr. Ahmet Üçer, bağlantıları sağlayacak hatların minimum uzun 64 Kbit/s ve Ankara, İstanbul, İzmir'den de yurtdışı çıkışlar olacağını söyledi. Ankara, İstanbul ve İzmir üçgenindeki bağlantıların ise 2 Mbit/s olması düşünülüyor. 1996 yılı sonuna kadar üniversitelerarası akademik ağda hissedilir bir iyileşme sağlanmayı hedeflediklerini de belirten Üçer, ULAKBİM'in bütçesiyle ilgili olarak ise şu bilgileri verdi:

"Bu yıl için bütçede 200 milyar liraya yakın para var. Bunun biraz daha artırılması yönünde çalışmalarımız sürüyor. Bu yalnızca yatırım için ayrılan bütçe; buna personel giderleri dahil değil. Bu yıl YÖK tarafından karşılanacak olan üniversitelerin hat kiralari, 1997 yılından itibaren ULAKBİM tarafından karşılanacak. Onun için üniversitelerden 1997 yılı bütçelerini hazırlarken bu durumu dikkate almaları istiyoruz."

Ayrıca bilgisayar donanımı yetersiz üniversitelerin ULAKBİM tarafından belirle-

necek standart donanımı da gözönüne alarak 1997 bütçesine yerel ağ ve donanım taleplerini, personel giderlerini koymaları isteniyor.

"Akademik ağ üniversitelerden alınmadı"

"Üniversitelerarası Akademik Ağ sonuçta üniversitelerden alınıp TÜBİTAK'a devredildi" tartışmasına Ahmet Üçer'in yanıtı ise şöyle:

"Her şeyden önce üniversitelerden alındı sayılmaz. Bu aslında profesyonel bir hizmet ve bu hizmetin profesyonelce verilmesi lazım. Profesyonelce verilmesi için de bir kuruluşa ihtiyacımız var. Bu kuruluşun içinde tabii ki üniversitelerden de temsilciler olacak. İşletme açısından baktığınızda hizmet verecek kuruluş çok profesyonelce 24 saat 7 gün çalışması gerekiyor. Şöyle bir bakarsanız, Türkiye'de üniversite ve araştırma kurumlarına hitap eden iki kuruluş var. Üniversitelere yakın kuruluş YÖK, araştırma kurumlarına aynı uzaklıkta olan kuruluş ise TÜBİTAK. Demek ki, bu ikisinin üniversitelerin de yardımıyla oluşturulmuş merkezi, tek birim olarak düşünebiliriz."

Bu arada YÖK ve TÜBİTAK başkanlarının ortak kararıyla oluşturulacak ULAKBİM Danışma Kurulu ile ilgili çalışmalar da devam ediyor. Bu kurul içinde Türk Telekom ve Ulaştırma Bakanlığı'nın temsilcilerinin yanı sıra üniversite yetkililerinin de olacağı öğrenildi.

TİTİZCE

M. TINAZ TİTİZ

İnternet boykotuna tepkiler!

TURNET ihalesinin, bir türlü sonuçlandırılmaması ve daha da beteri, T.Telekom'un kısır bakışı sonucu ortaya çıkan caydırıcı hat fiyatlarının nihai tüketiciye yükleyeceği yüksek fiyat ve/veya niteliksiz hizmet çıkarmazını ya da bir deyimle "katır ve satır"ı herkes biliyor.

İnternet hizmeti sağlayacak kuruluşlara \$4000 civarında bir maliyetle sunulması planlanan 65 Kbit'lik bir hattan, 100 kullanıcısı hizmet sunumu gibi bir öngörü dahi -ki bu rakamın belirleyeceği hizmet kalitesi ayrı bir konudur-, kullanıcı başına \$40/ay gibi bir hat kirası payı demektir. Bunun üzerine servis sunan kuruluşun kır payı ve hat kullanımı nedeniyle ödenecek ücret de katılınca, ortalama bir kullanıcının aylık İnternet faturası \$100 ya da bugünkü kurla TL 8 milyon civarına gelecektir.

\$ 3000 civarındaki ortalama yıllık geliri ve bunun normal dağılımı uyarınca dağıldığı varsayılrsa dahi, gelirin %40'ını İnternet'e ayırmaya imkanı olan ve de razı olabilecek kişi sayısının, en fazla 20-30,000 kişi civarında olabileceği anlaşılabilmektedir.

Bunun dilimize tercümesi, İnternet'in, okullar, üniversitelerin büyük çoğunluğu, ortalama gelirli aydın gibi kesimler tarafından kullanılmayacağıdır.

Matbaayı, "yasaklama", sanayi devrimini temsil eden buhar makinesini ise "aldırma" yollarıyla toplumdan uzak tutan, çocukların kafalarını ezberle doldurmayı "birlik" sağlamanın yolu olarak bulmuş zorbalar, bugün İnternet için benzer bir yol kullanıyor. Görünüşte, herkesin kullanımına özgürce sunulmuş bu imkan, pratikte çok küçük bir kesimin kullanımına açılıyor.

Bu oldu-bittiye ses çıkarmamak, buna iş-tirak etmekten farklı değildir. Mecellenin de, Roma hukukunun da temel ilkelerinden birisi, suç işleyen kadar ona katılanların da suçlu olduklarıdır. İnternet'in yapay olarak pahalandırılması yoluyla yasaklanması olgusu, ceza yasalarımıza göre değil ama so-

rumlu insanlarımızın vicdanlarına göre bir suçsa, buna ses çıkarmamak suça katılım anlamına gelmez mi?

Bu katılımı reddetmek yolunda bir ilk adım olmak üzere düşünülen, "İnternet kullanımını boykot edip, bunu tüm Dünyaya duyurmak ve bu yolla buradaki yasaklılar üzerinde bir baskı ortamı kurmak" girişimi, bunu destekleyen ya da gereksiz gören tepkiler aldı.

Destekleyen tepkilerin ortak noktasını "ben de varım, devam edip yayalım" oluştururken, karşı çıkanlar oldukça değişik gerekçeler ileri sürdüler. Büyükbir bir bölüm, Anadolu insanımızın bin yıllık tipik davranışı olan "fare dağa küsmüş dağın haberi olmamış" felsefesini savunan, sorunlarının çözümünü demir yumrukları kurtarıcılara bağlamış ve ömürlerini bu demir-el'leri bekleye bekleye tüketmekte olan insanlarımızdır. Bir diğer bölümü ise, "ses çıkarırsak bunların bize zararı dokunur" diye düşünen ve yasakçı zihniyetin bir numaralı silahını oluşturan "korku"ya teslim olmuş olanlardır.

Başka yollar aranmasını savunan, zorbalara zamanla yola geleceğini hayal eden, İnternet'i pahalı da olsa kullana kullana idareyi yola getirmeyi öğrendikleri de bir diğer bölüm tepkiler oldu.

"Her toplum layık olduğu idareyi bulur" özyeşisi çok doğrudur. İran'da bile yasaklanamayan İnternet'i kullandırmamanın yolunu bulabilen kafalar kendiliğinden ortaya çıkmamış, bu tür sivil tepkisizlik ortamında semirilmişlerdir. Bu gerçeğin farkedilmesi, İnternet'ten de, bütün diğer sorunlarımızdan da önemlidir.

Köylülükle kentlilik kültürlerinin göstergeleri, köy odası ve disko değildir. Kendisine zararı dokunacağını bile bile, ama toplumun sağlayacağı yararın, dönüp kendisine yansıtacak kısmının uğrayacağı anlık zarar misliyle karşılayacağı bilincine sahip olup olmamak iki kültürün göstergesi.

Bu çağrıyla lütfen tekrar kulak veriniz.

İHALELER

Kurum	Kapsam	Şartname Temini	Son Başvuru	Resmi Gazete
Eskişehir Osmangazi Üniv.Tip Fak.Döner Sermayeli İşletmesi Satın Alma Komisyon Başkanlığı	7 kalem bilgisayar ve donanımları satın alınacak (İhalenin tahmini bedeli 4.840.000.000.-TL).	Şartnameler, İşletmenin Satın Alma Müdürlüğü'nden 500.000.-TL bedelle temin edilebilir.	18 Haziran 1996	6 Haziran 1996
Türkiye Petrolleri A.O.	Bilgisayar ve yazılım alınacak.	Şartnameler, kurumun genel müdürlükteki İkmal Grubu Başkanlığı, Mustafa Kemal Mah. 2. Cad. No: 86 Söğütözü Ankara adresinden alınabilir.	25 Haziran 1996	10 Haziran 1996
Türkiye Gemi Sanayii A.Ş. Genel Müdürlüğü İkmal Dairesi Başkanlığı	Haliç Tersanesi'nde inşa edilen Çıldır gemisinde kullanılmak üzere bir adet color chart plotter alınacak.	Şartnameler, İkmal Dairesi Başkanlığı Evliya Çelebi Cad. No:6 Kasımpaşa - İstanbul adresinden 500.000 TL bedelle temin edilebilir.	27 Haziran 1996	29 Mayıs 1996
TEAŞ A.Ş. Afşin-Elbistan Linyitleri İşletme Müdürlüğü	IBM-L II bilgisayar sisteminin yıllık bakım ve onarımı yapılacaktır.	Şartnameler, Ankara TEAŞ Ticaret Dairesi Başkanlığı ve TEAŞ İstanbul Ticaret Müdürlüğü ile TEAŞ Afşin-Elbistan Linyitleri İşletme Müdürlüğü adreslerinden 500.000 TL bedelle temin edilebilir.	4 Temmuz 1996	2 Haziran 1996
TRT Kurumu Genel Müdürlüğü	Yurtdışından 80 KVA'lık kesintisiz güç kaynağı satın alınacak.	Şartnameler, TRT Alım İkmal Dairesi Başkanlığı TRT Oran Sitesi Ankara adresinden, mülkiyet belgesinin ibrazı halinde, KDY dahil 2.750.000 TL bedelle temin edilebilir.	9 Temmuz 1996	6 Haziran 1996